

בעזהש"ת

ספר

הערב רב בימות המשיח

חלק ג'

בו יבואר:

א. המכשולות הגדולות שיעשו מנהיגי הערב רב לפני הגאולה, המנהיגים האלו ישלטו חמשה כמינם (סימנם נג"ע ר"ע) ויבנו בתי כנסיות, רק כדי להתגבר בכך על העם. ב. הסימן של צדיק אמת? ג. ימות המשיח: הסימנים לדור

עקבתא דמשיחא

יוצא לאור על ידי

הוצאת אמונה - ברוקלין יצ"ו

שנת תשס"ב לפ"ק

הערב רב

בימות המשיח

חלק ג'

שער הגאולה

אימתי יבוא הגואל?

אמרו ישראל לפני הקדוש ברוך הוא: אימתי יבוא הגואל? -
לכשירדו לירידה התחתונה, אותה שעה אני גואל
אתכם...

(ילקוט שמעוני)

הפחות יתן עיניו בגדול ממנו

ונתן הפחות את עיניו, במי שהוא גדול ממנו, ואומר לו: אף
על פי שאתה אומר כהלכה ואני איני אומר כהלכה,
יעברו דבריך ויתקיימו דברי, אפילו כל העולם יחרב.

מעמדם של הגדולים בדור

לפני בוא המשיח יראו הגדולים כך: כל מחשבתם להרבות
כבוד עצמם וביתם, ולהוריש ממלכתו לבניו עד עולם,
כבוד שמים אצלם טפל דטפל, עושים שדוכים מכל חטאי עמי,
סומכים על עצמם ועל יחוסם, ומי יאמר להם מה תעשה.
לבסוף - יבטלו, והיו כלא היו. זהו הברור בימות המשיח.

רפ שכר פרשת חקת - פרק ל"ח ועונש

וכן מובא בתוספות בן יחיאל: מלכים אלו ומאן מלכי רבנן אשר כל מחשבתם להרבות כבוד עצמן וכבוד ביתם... ונותן הפחות עיניו, במי שגדול ממנו, עם קנאה ותאוה וכבוד שלהם, להשיג יותר ויותר, ולכבוד עצמן דורשים, ולא לטובת ישראל, כי כבודם עיקר, וכבוד שמים בעד עמם ונחלתם לדרוש - הוא טפל אצלם, וטפל דטפל, וגם תורתם... הוא אצלם לתכלית גדולתם ולנצחנות לגדל עצמם על חברם בגאווה...

וכן ראה ברוח הקודש המעמד בדורות האחרונים קודם ביאת הגואל. גדולים הם כאלו, וכאשר הם בתקפם, מי יאמר להם מה תעשו... אפילו כל העולם כולו יחרב על ידי דרך הגויים הזו, מה אכפת ליה. אחרי כי הוא רב ושבט המושלים בידו, כי הוא במרומי קשת, ומדעתו להוריש ממלכתו גם לבניו כן עד עולם... או חרב - מלשון חורבן, כי נחרבו בגשמיות או ברוחניות ונהפכו לזרים... וסומכים עצמן על יחוסם וכת תורתם, ולצרף גם חיצוניות עמהם לזרעיהם, והם בוטחים בעצמן בזה, עד כי עברו ובטלו והיו כלא היו, וכן עם שדוכים וחתנים כאלו מכל חטאי עמי, עד כי יתמו חטאים מן הארץ... להודיע כי כן הוא הבורר מעמד הדור מן ימות המשיח.

(הגאון הקדוש בעל "לב העברי" דצ"ל)

הערב רב שולטים על ישראל

הראשים על ישראל יהיו בכל אתר ואתר - הערב רב, וכל יראי השם יהיו בצער ובדוחק תחתם - המה יהיו הדיינים ויקבלו שוחד, ותמלא הארץ חמס מפניהם.

ה'רעיא מהימנא" מביא (בפרשת נשא דף קכ"ו), וזה לשונו: ואני חשיב בעינייהו בין ערב רב רשיעיא ככלב מת דסרח בינייהו, דחכמת סופרים תסרח בינייהו בכל קרתא וקרתא ובכל אתר דישראל מפוזרין בין מלכוון ואתהדרו אנן ערב רב רעין על ישראל עאנא דקודשא בריך היא דאתמר בהו

שכר פרשת חקת - פרק ל"ח **ועונש** **רפא**

(יחזקאל ל"ד ל"א): "וואתן צאני וצאן מרעיתי אדם אתם", ולית לון יכולת למעבד טיבו עם תלמיד חכם ואנשי חיל ויראי חטא מסובבים מעיר לעיר ולא יחוננו, ומחרימין ערב רב בינייהו ולא יהבין לון באתרין סגיאין, אלא דבר קצוב דלא יהא תקומה לנפילו דלהון, ואפילו חיי שעה, וכל חכמים ואנשי חיל ויראי חטא בצערא בדחקא ביגונא חשיבין ככלבים, בנים המסולאים בפז, איכה נחשבו לנבלי חרש בראש כל חוצות? דלא אשכחו אכסניא בינייהו, ואנון ערב רב אנון עתירין בשלוה בחדוא בלא צערא בלא יגונא כלל, גזלנין מרי שוחד דאנון דינין רישי עמא "כי מלאה הארץ חמס מפניהם" (בראשית ז'ג), עליהם אתמר (איכה א' ה'): "היו צריה לראש..."

הערב רב רמאים כנחשים ועקרבים

מובא עוד ב"רעיא מהימנא": רמאים כנחשים ועקרבים דעקרין מלי דרבנן, ודיינין לשקרא. עלייהו אתמר (איכה א'): "היו צריה לראש". נאמר (שמות ב'): "וירא כי אין איש" - דישראל באלין רשיעיא ערב רב, ודא בסוף גלותא.

אין דור האחרון מתקיים אלא בהבל פיהם של תנוקות של בית רבן

באותה שעה בכה ר' עקיבא, אמר לו: "על מה קא בכית?" אמר לו: "אוי לדור שיהיו יתומים ממך!" אמר לו: "אל תאמר כך, אלא וי לדור, שיהיו יתומים בלי אב, בלי חכם מורה ובלא תלמיד הוגה, וימים יבואו, שכל הדור יהיו חצופים ועזי פנים ותשתכת תורה ואין דורש ואין מבקש, והמתעורר ליבו בתורה יהיה נבזה וחדל אישים. וי לדרא ההוא כד ייתי ההוא דרא". אמר לו: "לית דרא ההוא מתקיים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן, כד אנון רכיכין בלבד, וכד אנון קשישין אורייתא משתכחת מנהון".

(מדרש הנעלם שבזוהר חדש פרשת בראשית)

הערב רב

ו

רפב שכר פרשת חקת - פרק ל"ח ועונש

וי לדור, שלא ידעו להיכן לפנות!

שם נאמר: אבל וי לדרא כד רעיין לא משתכחין וענא סאטן [והצאן סוטה] ואזלין ולא ידעין לאן אתר אזלי לא לימינא ולא לשמאלא.

(מדרש הנעלם שבזוהר חדש פרשת ויקרא)

דור שלא יהיה להם מגן

וזמין עלמא דלא ישתכח מאן דיגן עלייהו וכל אנפין חציפין ישתכחון בין לעילא בין לתתא... וזמינין בני עלמא דצווחין ולית מאן דישגח עלייהו, יהדרן רישא לכל סטרי עלמא ולא יתובון באסותא... ואשתכח בינייהו (ויקרא ע"א א') ספר תורה דלא משתקר...

(מדרש הנעלם שבזוהר חדש פרשת ויחי')

וי למי שימצא בעת בוא הגאולה, ואשרי מי שימצא באותה שעה כשר ביהדותו

איתא בזוהר הקדוש (שמות ז'): זקף רבי שמעון ידיו ובכה ואמר: וי מאן דיזדמן בההוא זמנא, וזכאה חולקיה מאן דיזדמן וישתכח בההוא זמנא... זכאה מאן דיזדמן וישתכח בההוא זמנא, בגין דההוא דיתקיים בההוא זמנא במהימנותא, יזכה לההוא נהירו דחדוה דמלכא...

בעקבתא דמשיחא מלחמות יתעוררו בעולם וצרות תבאנה בצרורות

מובא בזוהר חדש: אמר רבי חזקיה לרב יוסף: בוא ואראה לך דכך הוא גאולתן של ישראל, בעדנא דינהר להון שמשא דגאולתא יתי להון עקא בתר עקא וקדרותא בתר קדרותא, עד דאנון בה ינהר עליהון נהורא דקודשא בריך הוא... ובזמנא ההוא מלחמות יתעוררו בעולם, גוי בגוי ועיר בעיר, וצרות רבות יתחדשו על שונאיהם של ישראל, עד

הערב רב

ז

שכר פרשת חקת - פרק ל"ח ועונש רפג

שיקדו פניהם כשולי הקדרה, ואחר כך תתגלה עליהן גאולתן
מתוך שאגת לחצם ודחקם...

שער הצניעות

הפריצות בדור האחרון

שמעתי מהרי"ז מרגליות זצ"ל, ששמע מכבוד קדושת מורו ורבו הרבי מבארנוב זצוק"ל, ששמע מכבוד קדושת אדמו"ר הרבי הצדיק הקדוש אליעזר מדזייקוב זצוק"ל, שהיה פעם אחת עם אביו הקדוש הרבי מראפשיץ זצוק"ל אצל החוזה מלובלין, ובשבת קודש באמצע השולחן סגר הרבי מלובלין את עיניו זמן רב והתאנח מאוד מאוד, ואמר לו אביו הרבי מראפשיץ: "אליעזר, אל תסיח דעתך עכשיו ושים לבך אל הרבי מלובלין, מה שיאמר עכשיו", והרבי מלובלין פתח עיניו הקדושות ובאנחות גדולות אמר:

"לבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, היתה פעם עלית נשמה, וכשחזר אמר להחבריא: דעו כי ראיתי בשמים, שעומדים מלאכים ובונים סיר גדול ורחב מאוד, ושאל ממלאך אחד: 'מה זה הסיר הגדול והרחב הזה?' המלאך הגביהו עד למעלה מן הסיר ואמר לו: 'מה יש בפנים?' וראה שהסיר מלא ידים ורגלים, והמלאך אמר לו:

'דע כי קרוב לימות המשיח ירדו לעולם התחתון נשמות של דור הפלגה [מינות וכפירה] ודור המבול [פריצות של נשים שהידים והרגלים ערומות], ועבורם בונה אני עתה זה הסיר לירד אותם לגיהנום. במיוחד עבור לבשל בסיר הזה אלו הידים והרגלים שלהם."

וסיים החוזה מלובלין: "הנה הבעל שם טוב הקדוש ראה זה

רפד שכר פרשת חקת - פרק ל"ח ועונש

החזיון בהעלם, ואנן רואים זאת בגלוי בחוש הראות, כיצד עתה מתחילות לירד נשמות אלו לזה העולם". סיים ואמר: "ה' ירחם עלינו ועל כל ישראל, שיוכלו לעמוד בנסיונות הגדולים והנוראים האלה בעולם." כן יהי רצון אמן.

(אוצר הספורים להרה"ג ר' צבי מושקוביץ חלק ד' אות י"ב)

שער הגאולה

האפיקורסות תתגבר בעולם

אפיקורסות גדולה תרד לעולם בשביל נסיון. אוי, איך יוכלו אנשים מועטים לעמוד נגד כל העולם? זה יהיה הברור האחרון. הודיע זאת מקודם להיות למשיב נפש להכשירם.

זה לשון ספר "שיחות הר"ן": פעם אחת אמר מוהר"ן לאחד: אגלה לך סוד, שתהיה אפיקורסות גדולה בעולם... אך אני מגלה זאת כדי שיתחזקו יותר, כשיראו שדברו מזה מקודם... אוי! איך יוכלו לעמוד אנשים מועטים נגד כל העולם?... שעל זה התנבאו כל נביאנו בפרט דניאל, שאמר: "יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים" אך, אף על פי כן אנו כותבים כל זאת למען ידעו החפצים באמת ובאמונה הקדושה שכבר הודיע הוא, זכרונו לברכה, לנו את כל זאת מקודם למען יהיה להם למשיב נפש לחזק לבם בה' ובתורתו הקדושה...

גם מובא שם: הולך ונמשך אפיקורסות גדול בעולם, ועל ידי שהודיע זאת מקודם תהיה התחזקות גדולה להכשירם.

כן ספר כמה פעמים, שהולך ונמשך אפיקורסות גדולה, בעוונותינו הרבים, בעולם. אשרי מי שיחזיק עצמו באמונה באלו העיתים! ואמר: אף על פי שאינו מועיל כלל, מה שהוא מספר זאת, שתהיה אפיקורסות בעולם, ושצריכין

שכר פרשת חקת - פרק ל"ח ועונש רפה

להתחזק כל אחד ואחד באמונה, כי אף על פי שהוא אומר זאת, אף על פי כן מתגברים האפיקורסות והבלבולים, כי הלא גם דניאל וכיוצא הודיעו מקודם, שקודם שיבוא משיח, יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים באמונה, ומי שיזכה לעמוד בנסיון, ישאר קיים באמונתו, אשרי לו! ויזכה לכל טוב המעותד לבוא לנו, במהרה בימינו, אשר נבאו עליהם כל נביאנו וחכמינו מקודם, ואם כן היה ראוי, שכל אחד ישכיל ויחוס על עצמו, להשאיר קיים חזק באמונתו, ולא יהיה לו עוד שום נסיון וצרוף כלל, מאחר שכבר הודיעו זאת מקודם, ובאמת, אף על פי כן למרות שהודיעו זאת מקודם, אף על פי כן יהיה נסיון גדול ורבים ירשיעו, כמה שנאמר: "והרשיעו רשעים". אך אף על פי כן הודיע זאת מקודם בשביל אותן מעט הכשרים שיחזקו עצמן באמונתן, ובודאי תהיינה להם מלחמות גדולות בדעתם, למען יהיה להם למשיב נפש והתחזקות והתאמצות יותר, כשיראו שכבר דברו מזה מקודם.

לא יהיה אפילו אחד שיצעק על אמונה ויועיל

בנוסף מובא ב"שיחות הר"ן": בליל מוצאי שבת של שבת תשובה שנת תק"ע לפ"ק כשדברו ממשיח, אז היה מפורסם, שאמרו שבשנה זו יבוא המשיח, דעתו לא היתה נוטה לזה, ואמר שקודם שיבוא משיח, לא יהיה אחד שיצעק על אמונה כי כמוני היום, עד שיהיה נחר גרונם [שקורים בלשון ארמית "ראסין דיא קיילין"] ולא יועיל, ומה שכתוב: "כל הנשאר בציון והנותר בירושלים קדוש יאמר לו", ואמרו רבותינו, זכרונם לברכה, שיאמרו לפני הצדיקים "קדוש הוא" כפשוטו, כי בודאי הצדיקים שישארו אז ויתחזקו וישארו באמונתם הקדושה יהיו ראויים לומר לפניהם אפילו יותר מזה, מאחר שישארו קיימים באמונה, ולא יניחו עצמם ליפול ולטעות, חס וחלילה, אחר העולם. עוד אמר: אז יהיו כמה מפורסמים

רפו שכר פרשת חקת - פרק ל"ח ועונש

ומנהיגים של שקר, ואין ספק שלא ימצא אז קבוץ כמונו היום, שנמצאים כמה בני אדם, שמתקבצים יחד וחפצים באמת לשמוע דבר ה'. אף על פי שיהיו אז אלו כשרים בדור, אך יהיו מפוזרים. המשיך ואמר: כתוב זאת זכרון בספר, למען ידעו בימים הבאים, שכבר היה מי שידע זאת קודם, וידעו להתחזק באמונה בו יתברך ובצדיקיו האמיתיים.

(שיחת הר"ן)

העצה לעקבתא דמשיחא - אמירת תהילים

משל נפלא על עקבתא דמשיחא מובא מהרבי הקדוש הנזכר לעיל (מספר "מעשיות ומשלים"): בדור זה, שמבול של אפיקורסות יופץ בעולם, וכל שרי המלוכה יתפזרו, המלוכה תתקיים רק על ידי ה"תהילים" של יהודים פשוטים. המה יתנו הכתר בראשו של משיח.

ספר מורינו הר"ן זכרונו לברכה: משל למלך, שהלך לצוד חיות ביער, והמלך נסע לבוש כאיש פשוט, ובאמצע פתאום ירד מטר גדול ממש, מבול מים, וכל שרי המלוכה נתפזרו אחד לאחד... המלך היה בסכנה גדולה וחפש מקום מפלט, עד שמצא בית כפרי אחד, והיה שם איש כפרי, לקח האיש את המלך והלבישו, נתן לו מהאוכל שלו "גריץ"... הסיק את התנור, והניחו לישון על ה"פיעקליק"... ובכל זאת כל כך היה ערב ומתוק למלך, שמעולם לא טעם טעם ערב כזה מפני שהיה עיף ויגע... בינתיים השרי מלוכה חפשו את המלך, עד שהגיעו לשם ונוכחו לדעת שהמלך ישן. רצו שהמלך יתזור לביתו עמהם. אמר המלך לשרים: "כיון שאתם לא הצלתם אותי, ופה טעמתי טעם מתוק כזה, על כן הכפרי יביא אותי בעגלה שלו, ובמלבושים האלו, והוא יושיב אותי על כסא המלוכה". סיים על כך רבינו, זכרונו לברכה: כאשר מובא שבעקבות משיחא יהיה מבול [מען וועט שיסען מיט אפיקורסות], לא של מים רק של מ"ז, ויכסו כל ההרים הגבוהים ואפילו

שכר פרשת חקת - פרק ל"ח **ועונש** רפז

בארץ ישראל, שלא היה מבול, רק מחמת שירד המבול בכח נתזו שם המים [י"דאס עס וועט אריינשפריצן אפילו אין די כשרע הערצער], ועם חכמות לא יוכלו ליתן עצה, וכל שרי המלוכה נתפזרו וכל המלוכה לא תתחזק על עמדה [ו"וועט זיך נישט דערהאלטן נאר!] רק על ידי פשוטי ישראל, שאומרים "תהילים" בפשיטות... על כן, כשיבוא משיח, הם יתנו את כתר המלוכה בראשו.

(נספח לספר כוכבי אור)

שער אחרית הימים

ישמעאל - פרא אדם. ידו בכל ויד כל בו

כתיב בפרשת לך לך (בראשית ט"ז י"ב): "והוא יהיה פרא אדם ידו בכל ויד כל בו ועל פני כל אחיו ישכון"

ותרגם אונקלוס: "והוא יהא מרוד באנשא הוא יהא צריך לכלא, ואף כל בני אנשא יהון צריכין ליה, ועל אפי כל אחוהי ישרי"

ישמעאל - תחילה ינצח ואחר כך ינוצח

הכל שונאין אותו ומתגרין בו... ויהיו להם מלחמות עם כל העמים... שינצח מתחילה כל הגויים ואחר כך "יד כל בו" - שינוצח בסוף...

בן דוד יצמח, כשיפול ישמעאל

כתיב בפרשת חיי שרה (בראשית כ"ה י"ח): "וישכנו מתחילה עד שור אשר על פני מצרים בואכה אשורה על פני כל אחיו נפלי"

כתב "בעל הטורים": "על פני כל אחיו נפלי" וסמך ליה

הערב רב

רפח **שכר** פרשת חקת - פרק ל"ח **ועונש**

"ואלה תולדות יצחק" - לומר, כשיפול ישמעאל באחרית הימים, אזי יצמח בן דוד שהוא מתולדות יצחק.

(בעל הטורים בראשית פרשה כ"ה פסוק י"ח)

אחרית ישמעאל - לאבדון

כתיב בפרשת בלק (במדבר פרק כ"ד פסוק כ"ד): "וְצִיִּים מִיַּד כְּתִיבִים וְעֵנוּ אֲשׁוּר וְעֵנוּ עֵבֶר וְגַם הוּא עֵדֵי אוֹבֵד" וענו אשור וענו עבר וגם הוא עדי אובד"

ירושלמי: ויפקון אוכלוסין סגיין בלברניא מן מדינתא רבתא ויצרפון עמהון לגיונין סגיין מן דרומאי וישעבדון אתוריא ויצערון כל בני עבר נהרא וברם סופיהון דאלין ודאלין לאבדון יהוי ואובדנא עד לעלם.

(תרגום ירושלמי במדבר פרשה כ"ד פסוק כ"ד)

ביד מלך המשיח - כולם יפלו

מובא בתרגום "יונתן בן עוזיאל": וציצין יצטרחון במני זיינא ויפקון באכלוסין סגיין מן למברניא ומארע אטליא ויצטרפון בלגיונין דיפקון מן קוסטנטיני ויצערון לאתוראי וישעבדון כל בנוי דעבר, ברם סופהון דאיליין ואליין למיפל ביד מלכא משיחא ויהוון עד עלמא לאובדנא.

ומובא ב"פירוש יונתן": "ויפקון באוכלסין סגיין מן למברניא", כן פירוש רש"י על וצי אדיר וברנא רבתי והן ספינות גדולות: "ומארע אטליא" יש לפרש שזו אטליא של יון, "דיפקון מן קוסטנטיני" זו של ישמעאל... "סופיהון דאיליין ואליין למיפל ביד מלכא משיחא".

כעין זה אעתיק מהזוהר הקדוש פרשת אמור, וזה לשונו: "ואז זמינין בני ישמעאל לאתערא קרבא בעלמא ולאתכנשא בני אדום עלייהו ויתערון קרבא בהון, חד על ימא וחד על יבשה וחד סמך לירושלים, ושלטין אלין באלין וארעא לא יתמסר לבני אדום בההוא זמנא יתער עמא חד מסייפא עלמא על קרתיה רבתי ויגח בה קרבא גי ירחין ויתכנשון תמן

שכר פרשת חקת - פרק ל"ח **ועונש** **רפט**

עממיא ויפלון בידייהו עד דיתכנשון כל בני אדום מכל סייפי עלמא, וכדין יתגזר הקדוש בריך הוא עלייהו הדא הוא דכתיב: "כי זבח לה' בבצרה", עד כאן מספר הזוהר.

עתידין בני ישמעאל לעורר ג' מלחמות בעולם: אחת בים, אחת ביבשה, ואחת סמוך לירושלים.

וזמינין בני ישמעאל למשלט בארעא קדישא מכלא זמנא סגי... ואנון יעכבון להון לבני ישראל לאתבא לדוכתייהו עד דישתלים ההוא זכותא דבני ישמעאל, וזמינין בני ישמעאל לאתערא קרבין תקיפין בעלמא ולאתכנשא בני אדום עלייהו, ויתערון קרבא בהו חד על ימא וחד על יבשתא וחד סמוך לירושלים.

(תרגום יונתן בן עוזיאל במדבר פרק כ"ד פסוק כ"ד)

שלוש מלחמות יערכו בני ישמעאל

מובא ב"פרקי דרבי אליעזר הגדול": ועוד היה רבי ישמעאל אומר, שלוש מלחמות של מהומה עתידים בני ישמעאל לעשות בארץ באחרית הימים, שנאמר (ישעיה כ"א): "מפני חרבות נדדו ואין חרבות אלא מלחמות: אחד ביער בערב, שנאמר (שם): "מפני חרב נטושה", ואחד בים, שנאמר (שם): "מפני קשת דרוכה", ואחד בכרך גדול שברומי שהוא כבד משניהם, שנאמר (שם): "מפני כובד מלחמה" ומשם בן דוד יצמח ויראה באבדן של רשעים, ומשם יבוא לארץ ישראל שנאמר (ישעיה ס"ג א'): "מי זה בא מאדום חמוץ בגדים זה הדור בלבשו צועה ברוב כוחו..."

המלחמה לפני שערי ירושלים תהיה המלחמה הכי נוראה שהיתה אי פעם ורק הקדושים כמלאכים יוותרו

ואין פירוש מסברא, רק קבלה מקובלת אצלם מן הנביאים, שהמלחמה הנוראה ביותר שהיתה בעולם תהיה ממש לפני שערי ירושלים, בה יתקבצו כל האומות שבעולם אחד

הערב רב

רצ שכר פרשת חקת - פרק ל"ח ועונש

מהן לא נעדר, בצד אחד כל האומות המתזיקות דת נוצרית ובצד אחד כל האומות שאינן מאמינות בדת זו, ומקובל שמות שרי הצבא מכל צד ואיזו אומה נוצחת, ועל מלחמה זו ניבא בלעם באומרו: "אוי מי יחיה משומו קלי" - שיבואו האומות שבשמש שם קל, ובדרך הטבע אין מנוס לחיים, ולא ישארו שם רק קדושים כמלאכים, ועל זה נאמר (ישעיה ד' ג'): "והנותר בציון והנשאר בירושלים קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלים", ומי יערב לנפשו להיות מקדושים אלו שישארו בחיים.

(אבות על בניים" בהקדמה)

מה יקרה בבוא המשיח?

והנה קודם ביאת המשיח, קודם שתתנער כנסת ישראל מעפרא, יתרבו חבלי לידה, צער אחר צער, כדכתיב (דניאל י"ב): "והעת ההיא יעמוד מיכאל השר הגדול העומד על בני עמך, והיתה עת צרה אשר לא נהיתה מהיות גוי עד העת ההיא, ובעת ההיא ימלט עמך כל הנמצא כתוב בספר". עוד (שם): "יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים והרשיעו רשעים ולא יבינו כל הרשעים והמשכילים יבינו". כתיב (זכריה י"ג): "והבאתי את השלישית באש וצרפתים כצרוף את הכסף ובחנתים כבחון את הזהב".

אמר רבי יוחנן - דור שכן דוד בא בו, תלמידי חכמים מתמעטין, והשאר עיניהם כלות ביגון ואנחה, וצרות רבות וגזרות קשות מתחדשות, עד הראשונה פקודה [פירוש רש"י: עד שלא כלתה צרה הראשונה], שניה ממחרת לבוא. תניא רבי יהודה אומר - דור שכן דוד בא בו בית הועד יהיה לזנות והגליל יחרב... תניא רבי נהוראי אומר - דור שכן דוד בא בו, נערים ילבינו פני זקנים... תניא רבי נחמיה אומר - דור שכן דוד בא בו, העזות תרבה, והיוקר יעוות, והגפן יתן פריו והיין ביוקר...

הערב רב

שכר פרשת חקת - פרק ל"ח עונש רצא

(סנהדרין דף צ"ז ע"א)

אמר רבי יוחנן - אם ראית דור שמתמעט והולך חכה לו, שנאמר (שמואל ב' כ"ב): "ואת עם עני תושיע". אמר רבי יוחנן: אם ראית דור שצרות רבות באות עליו כנהר - חכה לו, שנאמר (ישעיה נ"ט): "כי יבוא כנהר צר רוח ה' נוססה בו", וסמך ליה (שם) "ובא לציון גואל". אמר רב - אין בן דוד בא, עד שתתפשט מלכות אדום על ישראל ט' חדשים, שנאמר (מיכה ה'): "לכן יתנם עד עת יולדה ילדה ויתר אחיו ישובון על בני ישראל".

(סנהדרין צ"ח ע"א וע"ב)

אמר רבי זירא, אמר רבי ירמיה בר אבא - דור שבן דוד בא, קטגוריא בתלמידי חכמים, כי אמריתה קמיה דשמואל אמר צרוף אחר צרוף... תני רב יוסף בזוזי ובזוזי דבזוזי. פירוש רש"י: שוללים אחר שוללים.

(כתובות דף ק"ב ע"ב)

אם ראית מלכויות מתגרות אלו באלו, צפה לרגלו של משיח

אמר רבי אלעזר בר אבינא - אם ראית מלכויות מתגרות אלו באלו, צפה לרגלו של משיח. תדע שכן, שהרי בימי אברהם, על ידי שנתגרו המלכויות אלו באלו, בא הגאולה לאברהם.

(מדרש רבה לך פדרשה מ"ב ס"ד)

הקדוש ברוך הוא מוציא את ישראל בקומה זקופה

"מקים" מעפר דל"י (שמואל א' ב') - אלו ישראל, שהיו משוקעין בטיט ובלבנים במצרים, והוציאן הקדוש ברוך הוא בקומה זקופה, שנאמר (ויקרא כ"ו י"ג): "ואולך אתכם קוממיות". הוי "מקים מעפר דל"י. סיקוסים (פירוש מידה) נתן הקדוש ברוך הוא ליעקב ואמר לו (בראשית כ"ח): "והיה זרעך כעפר הארץ" - כשיגיעו בניך עד עפר הארץ, אותה שעה יופרצת ימה וקדמה". הוי "מקים מעפר דל"י, ורוממן הקדוש

רצב שכר פרשת חקת - פרק ל"ח ועונש

ברוך הוא על הכל, שנאמר (דברים כ"ח): "ונתנך ה' אלוקיך עליון".

(מדרש רבה שם פרשת בשלח פרשה כ"ה סי' ח')

אמרו ישראל לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם! אימתי אתה גואלינו? אמר להם: כשתרדו לירידה התחתונה, אותה שעה אני גואל אתכם, שנאמר (הושע ב'): "ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדיו... ועלו מן הארץ". אמרו בני קרח: בירידה התחתונה אנו, כמה דאת אמר (תהילים מ"ד): "כי שחה לעפר נפשינו", מאי כתיב אחריו (שם) - "קומה עזרתה לנו", אמר להם הקדוש ברוך הוא: הכל מכם! כשם שהשושנה הזו מפרחת ולבה למעלה, אף אתם תעשו תשובה לפני ויהא לבבכם מכוון למעלה כשושנה הזאת, ואותה שעה אביא הגואל, שנאמר: "אהיה כטל ישראל יפרח כשושנה" ואימתי? "כשיפרח כשושנה", לכך נאמר: "למנצח על שושנים".

(מדרש תהילים מזמור מ"ה, ומובא זאת גם כן בילקוט תהלים סי' תשמ"ח)

בעקבתא דמשיחא לשקר יהיה חן ולהבל - יופי

אחי, אם תראו איש, שנוטה מדרך התורה הקדושה, שיש לו חן אצל אנשים, אל תאמרו, שכל מי שאהוב למטה בידוע שהוא אהוב למעלה. אל תאמרו כן, כי הוא מחמת שהאנשים המה במדרגה פחותה, והמה מלוכלכים, רחמנא לצלן, בעוונות ופשעים, וכעל כן נחשכו עיני שכלם מלבוא אל האמת, ועל כן הם נוטים יותר לשקר מלאמת, ומרן הבעל שם טוב הקדוש זי"ע אמר: "שקר החן" - שבעקבתא דמשיחא יהיה לשקר חן, ולהבל יהיה יופי... שהכל קוראים לו כן יען שלשקר הכל מושכים... על כן הפילו תחינתכם לפני השם יתברך מעומקא דליבא שיאיר עיניכם לבוא אל בחינת האמת... (ספר "אור הנר" להרב הקדוש מפרשיסחא זיע"א).